

بسیاری از داروهای مورد استفاده بدون نسخه از جمله داروی ضد سرخه، سرماخوردگی، آنفولانزا و زکام باعث گیجی ناخواسته می‌شوند که ممکن است رانندگی را با مشکل روبه رو کند.

تهران، دومین استان نابرخوردار ایران

رئیس شورای اسلامی استان تهران می‌گوید: «استان تهران رتبه دوم نابرخورداری را در میان استان‌های کشور در زمینه‌های مختلف از جمله سرانه‌های آموزشی و ورزشی دارد.»
للهام فخاری در این باره گفت: «یکی از علت‌های رتبه دوم نابرخورداری می‌تواند فقدان برنامه‌منسجم مبتنی بر آمایش سرزمین و استان باشد که با تشخیص درست مسأله، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی به خوبی در این مسیر حرکت کرده‌است.» او به رونمایی از سند آمایش در جلسات سال گذشته شورای استان اشاره ه کرد و گفت: «سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی اولین نهادی که درگیر کرده‌است، شوراها هستند. در حقیقت نقش شوراها هم در آگاه‌سازی و ارتقای آگاهی مردم و مدیران و هم در نظارت و ارزیابی مداوم سند توسعه، بسیار کلیدی‌است؛ زیرا در بسیاری از مواقع، آگاهی نداشتن منجر به مصوباتی در شوراها می‌شود که ممکن است در تعارض باسند توسعه‌استان باشد.»

در خیابان‌ها می‌مانند ولی مثل ترکیه آوازخوانی و موسیقی نیست و بیشتر بین مردم مسابقاتی برگزار می‌شود و زن‌ها هم خانه همسایه‌ها جمع می‌شوند و بگوییخت می‌کنند. در کنار برنامه‌های طنز، برنامه احکام را هم داریم که هر کدام در تایم خودشان پخش می‌شوند.»

چرا ماه رمضان به عراق برمی‌گردد؟

«هم دیدارها تازه و هم این که دلم برای ماه‌های رمضان عراق تنگ می‌شود. ماه رمضان عید بزرگ ما است و برای همین اهمیت زیادی دارد و همه مردم عراق سعی می‌کنند به بهترین شکل ممکن آن را برگزار کنند. در گذشته که من کوچکتر بودم طبل‌زن‌ها، در هر محله شهروندان را بیدار می‌کردند عید فطر خیلی برای مردم عراق مهم است و آن را باشکوه جشن می‌گیرند. ماه رمضان عراق و ایران یک تفاوت دارد آن هم شادبودن‌شان است. کشورهای عربی واقعا این ماه را با جشن‌ها، افطاری‌ها و دورهمی‌ها و مسابقاتی که در محله‌ها برگزار می‌شود، شاد می‌کنند، اما این مسأله در ایران به چشم نمی‌خورد.»
سحا یکی از تفاوت‌های بارز ایران و عراق در برپایی ماه‌رمضان را قیمت‌ها می‌داند: «در ماه رمضان قیمت موادغذایی پایین می‌آید و تاجش هم کار می‌کند، غذاهای خیابانی است که قیمت‌های پایین‌شان باعث می‌شود همه مردم بتوانند از آنها استفاده کنند. تفاوت بعدی در برنامه‌های تلویزیونی است. تلویزیون عراق هر سال برای ماه رمضان برنامه‌های شادتری در نظر می‌گیرد. یکی از برنامه‌هایی که طرفدارهای زیادی دارد، فیلم طنز «حامض حلو» بعد از اذان مغرب پخش می‌شود. برنامه شرقیه و سومر به هم فیلم‌های خنده‌داری هستند و من فقط شرقیه را می‌بینم، البته برنامه‌های دیگر زیادی دارد که ویژه ماه رمضان هستند که بیشترشان شادو خندندارند.»

دوران کم‌دی‌هاوسریال‌هایی که تلویزیون را تکان دادند

«پسر آقای ستوده از فرانسه برای گذراندن تعطیلات نوروزی به ایران برمی‌گردد که خانواده‌اش متوجه می‌شوند از دواج کرده و فرزند هم دارد و در نهایت اتفاقاتی باعث می‌شود او برای همیشه در ایران بماند، خلاصه نخستین سریال مناسبتی به کارگردانی خسرو ملک‌ان در دهه ۷۰. البته در سال‌های بعد «حسن فتحی» با «همسایه‌ها» وارد میدان شد و به مرور به‌عنوان کارگردان سریال‌های مخاطب‌پسند تردد کنند. اما او دهه ۸۰ توانست با سریال‌هایی همچون «گمگشته»، «یادداشت‌های کودکی» و «چراغ‌های

رسوم مختلف رمضان

در دست‌داشته و با کوبیدن هماهنگ آنها به یکدیگر نوعی موسیقی تولید شده که از آن به‌عنوان موسیقی جشن استفاده می‌شود تا سسرودهای ویژه گرانگائو را با یکدیگر بخوانند.

❖سوریه: تمام رسوم مربوط به ماه رمضان در سوریه هم برگزار می‌شود، اگر چه داستان‌سرایی مختص خود سوریه است و از گذشته در این کشور رایج بوده است، البته در زمان ماه مبارک رمضان و حین اعلام ساعت افطار داستان‌سراییان به کوچه‌ها آمدند و هر جا مردم بیشتر تردد کنند، آن نقطه را برای برگزاری مراسم خود انتخاب می‌کنند

❖عمان: در نیمه‌ایان ماه جشن «قرانقشوه» می‌گیرند.

در این جشن همه کودکان به خیابان‌ها آمده و از خانه‌ای به خانه دیگری می‌روند و شیرینی و خوراکی‌های معروف را طلب می‌کنند. این جشن در مناطق دیگر عمان اسمی متفاوت دارد. مثلا «تلمیس» که اشاره به التماس و درخواست بچه‌ها برای دریافت شیرینی است.

شهروند از دهه ۷۰ تلویزیون، شلوغ‌ترین و پرتراфик‌ترین

کنداکتور خود را در ماه رمضان تجربه می‌کند. در دو دهه اخیر شبکه‌های مختلف تلویزیونی در مارتن نمایش سریال‌ها و برنامه‌های مناسبتی شرکت می‌کردند و سعی در میخکوب کردن مخاطب روبه‌روی جعبه جادویی داشتند تا آمارها از افزایش بینندگان در ماه رمضان بگویند. ماه رمضان فرصتی است برای تلویزیون و در این سال‌ها کم‌وبیش با این خلاقیت‌ها آشنا شده‌ایم؛ از «ماه عسل» که اواخر کارش با نقدهای زیادی روبه‌رو بود تا همین خلاقیت آخر شبکه پنج که سراغ سریال چونگ میونگ رفته و قید هزینه برنامه‌سازی مناسبتی را زده است. سیما، امسال در برنامه‌سازی و انتخاب سوژه‌ها و حتی انتخاب مجریان و کارشناسان... و سلیقه متفاوتش را به نمایش گذاشته است؛ از برنامه «عصر جدید»، «دعوت» تا «ماه‌ماه» که قرار بود یسا اجرای بنیامین بهادری جای «ماه عسل» علیخانی را پر کند و حاشیه‌هایی را هم به‌دنبال داشت. حالا تلویزیون در صف اول نغدهاست؛ تلویزیونی که دیگر از برنامه‌های طنز و سریال‌های کم‌دی در آن خبری نیست و امسال با زائر تاریخی و ملودرام اجتماعی – مذهبی خواسته‌نهایت تنوع و خلاقیتش را به‌نمایش بگذارد، اگر چه هنوز نتوانسته از نقدها به خودش بکاهد، چون هنوز این باور وجود دارد که جای برنامه‌های طنز دهه ۸۰ در تلویزیون خالی است. وضعیت در دیگر کشورهای مسلمان چطور است؟ تلویزیون این کشورها در ماه رمضان چه برنامه‌هایی دارد و تنوع این برنامه‌ها چقدر است؟ برنامه‌های خیابانی و شاد چطور در این کشورها و در ماه رمضان اجرا می‌شود؟ در این گزارش سعی کرده‌ایم به این سوال پاسخ دهیم.

نیت‌الی می‌سین

«رمضان، جشن است و عید فطر هم عید اصلی مردم ترکیه است. در ماه رمضان فستیوال‌های مختلف در مناطق مختلف شهر برگزار می‌شود.»
ساناز دوسالی است برای خواندن رشته پزشکی یکی از دانشگاه‌های استانبول را انتخاب کرده و سال اولی که ماه رمضان آن‌جا بوده، از تزیین خیابان‌ها به‌وجود آمده و برایش عجیب بود که هنوز سنت‌های قدیمی ترکیه در میان این و پارک‌های مختلف در قالب برنامه‌های ویژه‌ماه رمضان اجرا می‌شود. «همه چیز برایم عجیب بود، چون در مورد رسوم گذشته ایران از مادر بزم گز شنیده بودم و بیشتر برایم حکم قصه‌هایی را داشتند که در گذشته‌های دور اتفاق افتاده بودند، اما در ترکیه هنوز این سنت‌ها اجرا می‌شوند و کودکان هم با این سنت‌ها شنا هستند و این خیلی مهم است.»

وقتی صحبت به برنامه‌های تلویزیونی ماه رمضان می‌رسد، ساناز باخنده می‌رسد منظور تان «ماه‌عسل» است که اشک آدم را در می‌آورد؟ «برنامه‌های تلویزیونی ترکیه خیلی تغییر می‌کند. در واقع بیشترین شادی را فستیوال‌ها و شب‌نشینی‌ها ایجاد می‌کنند. البته از آنجایی که عید فطر، عید اصلی است حدود یک هفته تا ۱۰ روز تعطیلی رسمی است و همه‌جا جشن می‌گیرند تا اهمیت این عید حفظ‌شود.»

ساناز خاطر‌های از سریال‌های دهه ۸۰ و کم‌دی‌های آن دوران که طرفداران زیادی داشتند، ندارد و تنها برنامه طنزی که با آن خندیده را «سریال پایتخت» می‌داند: «واقعا سریال سرگرم‌کننده‌ای بود. تلویزیون ترکیه برنامه‌های شادی برای ماه رمضان دارد. مجری برنامه‌ها لباس‌های شاد می‌پوشند و دکور برنامه‌ها هم تغییراتی به‌خود می‌بیند. به‌عنوان مثال مسابقه‌ای با زائر طنز پخش می‌شود، سریال‌ها هم بیشتر تم طنز دارند یا

موضوع آنها با اتفاقات شاد پیش می‌رود، البته برنامه‌های خاص

و سریال‌های اسلامی هم در میان برنامه‌ها به چشم می‌خورند، البته هیچ کدام وارد ژانر غم و اندوه نمی‌شوند.» این دانشجوی رشته پزشکی، مسلمان بودن، نزدیکی‌های فرهنگی و داشتن باورهای دینی مشترک را وجه تشابه دو کشور ایران و ترکیه می‌داند، شباهتی که سبب شده در ماه رمضان برنامه‌های تلویزیونی هر دو کشور برنامه‌های مشابه با تم مذهبی داشته باشند: «در طول ماه مبارک رمضان در ترکیه برنامه‌هایی مخصوص رمضان در زمان افطار و سحر از شبکه‌های مختلف پخش می‌شود. به‌طور معمول برنامه‌هایی با همراهی عالمان دینی که از طرف مردم عادی مورد قبولند و در مورد اسلام اطلاعات زیادی دارند، پخش می‌شود. این برنامه‌ها رساله هم لحظه افطار و سحر را به‌نمایش می‌گذارند و هم سوال‌های بینندگان را پاسخ می‌دهند و خارج از این، اطلاعات مختلف دینی زیادی را در اختیار مردم می‌گذارند. در شبکه‌های مختلف در این زمان قرآن خوانده شده، افراد ارزشمند و مختلفی میهمان برنامه‌ها شده و پخش زنده‌هایی از شهرهای مختلف به برنامه وصل می‌شوند. پخش زنده‌ها، شور شوق رمضان را که در شهرها در جریان است، به‌نمایش می‌گذارند.»
ساناز با واژه «سلطان ۱۱ ماه» در ترکیه آشنا شده، نامی که ماه رمضان در میان مردم ترکیه به آن آوازه است: «مردم ترکیه رمضان را عزیز می‌دانند و برای همین قبل از شروع رمضان، خیابان‌ها و مساجد شهر تزیین می‌شوند و مردم آمدن رمضان را به‌هم تبریک می‌گویند. مردم ترکیه مانند همه مسلمانان ماه رمضان را ماه میهمانی خدا می‌دانند و باورش‌شان این است که همه باید از نعمت‌هایش برخوردار شوند و شاید برای همین هست. شهرداری «انکارا» هر ساله در ۲۵ نقطه مختلف شهر بسته‌های موادغذایی و شوینده را همه روزه در ایام ماه مبارک رمضان در اختیار ۴۰۰ هزار خانوار و خانواده‌های بی‌ضاعت قرار می‌دهد، البته شهرداری شهرهای دیگر هم سفره‌های طولانی افطار را پهن می‌کنند تا افراد بی‌ضاعت از آن استفاده کنند؛

❖مالزی: «بولان پوآسا» نام محلی رمضان، مردم مالزی است. رمضان برای آنها تداعی گر شادی و عیدی سنتی است. عیدی که روز اولش در بسیاری از ایالت‌های مالزی همچون ملاکا، جوهور و کداح تعطیل رسمی است. یکی از جاذبه‌های رمضان در مالزی، بازارهای محلی است؛ بازارهایی با خوراکی‌های خوش‌طعم و غذاهای مختلف. فروشگاه‌های مالزی بعد از افطار بازند و پخش موسیقی‌های مذهبی شاد از رادیو، تلویزیون و کوچه‌ها به گوش می‌رسد. یکی از سنت‌های مالزی خانه‌تکانی و تغییر دکوراسیون منازل در ماه رمضان است، در واقع مردم مالزی سعی می‌کنند فضای عید به‌خانه و شهر‌شان بدهند

❖امارات: جشن گرفتن ماه رمضان یکی از سنت‌های دیرپای امارات است. یکی از رسوم این ماه پوشاندن لباس مخصوص بر تن کودکان است که روی آن نخل طلا دوخته شده. برگزاری میهمانی‌های جمعی روی فرش‌هایی که به همین منظور در بعضی خیابان‌ها پهن می‌شود، شکوه

از دور بین مخفی تاطنر بسیار

کشورهای عربی به عیدفطر عید بزرگ می‌گویند و این نشانه‌ای است برای اهمیتی که برای ماه رمضان قایلند. یکی از ویژگی‌های بارز کشورهای عربی در این ماه اجرای برنامه‌های طنز و شاد برای مخاطبان است تا جایی که بیشترین سرمایه‌گذاری تلویزیون و برنامه‌ریزی دقیق آن به ماه رمضان اختصاص دارد. این شبکه‌ها در تمام روز برنامه‌های متنوعی دارند و از بعدازظهر تا سحر هر شبکه‌ای را مخاطب انتخاب کند، بی‌شک با برنامه‌ای سرگرم‌کننده روبه‌رو خواهد شد. یکی دیگر از ویژگی‌های این شبکه‌های تلویزیونی، داشتن برنامه‌های زنده در سحر است. یکی از ویژگی‌های دیگر این شبکه‌ها، پخش نشدن برنامه‌های رقص و کلیپ‌های موسیقی است و این مسأله برمی‌گردد به احرامی که برای این ماه قایل هستند، اگر چه تمام کنسرت‌های موسیقی در عیدفطر اجرایی می‌شوند. شبکه عربستان در ساعت ۱۸:۳۰ برنامه مخصوص افطار را شروع می‌کند، برنامه‌ای که تا سحر ادامه دارد و با پاراکتاز می‌شود تا همه کشورهای عربی از آن بهره ببرند، چون ساعت افطار کشورهای عربی هم‌زمان نیست.

دوربین مخفی مشهور: یکی از برنامه‌های پرطرفدار شبکه‌های عربی برنامه دوربین مخفی است که توسط شبکه مصر تهیه می‌شود و به سایر شبکه‌ها فروخته می‌شود. این برنامه هر سال با تم متفاوت از سال گذشته برگزار می‌شود و برای جذب مخاطب با بازیگران مشهور در برنامه‌هایش استفاده می‌کند تا جایی که بازیگران مشهور زیادی از سراسر جهان به این برنامه دعوت شده‌اند.

سریال‌ها؛ سریال‌های مصری و لبنانی طرفداران بسیاری دارد و در ماه رمضان این سریال‌ها با بازیگری خوانندگان مشهور و محبوب دو کشور جلوی دوربین می‌روند. سریال‌های سوریه و لبنانی هم به همین میزان طرفدار دارند. در واقع بازیگران و کارگردانان این کشورها هر آن‌چه در چنته دارند را در ماه رمضان روی می‌کنند.

مسابقات؛ مسابقات یکی از برنامه‌های ثابت شبکه‌های عربی هستند. مسابقاتی که بسیار هیجانی و سرگرم‌کننده‌اند و در طول اجرا مخاطب را با خود همراه می‌کنند.

کارتن‌ها؛ در ماه رمضان کارتن‌های شبکه‌های عربی تم رضانی به‌خود می‌گیرند.

برنامه‌های طنز؛ تمام شبکه‌های عربی بی‌شک در لیست برنامه‌های ماه رمضان برنامه‌های طنز جالب دارند اما در این میان می‌توان برنامه طنز یکی از شبکه‌های عراق را نام برد. برنامه طنز این شبکه از کیفیتی برخوردار است که در هیچ شبکه دیگری نمی‌توان آن را یافت.

تئاتر های طنز؛ قوی‌ترین تئاترهای طنز مختص عید فطر هستند؛ عیدی که کشورهای عربی از آن به‌عنوان عید بزرگ یاد می‌کنند و خرید شیرینی، عیدی دادن، لباس نو خریدن، خانه‌تکانی... و از آداب آن است که همه کشورهای عربی آن را به‌جامی آورند. برنامه‌های طنز این شبکه‌ها از چند روز مانده به عید فطر تبلیغ می‌شوند و بهترین و ناب‌ترین‌شان در عیدفطر به‌نمایش گذاشته می‌شوند. کشورهای مصر و کویت از سابقه‌داران و بنام‌های تئاتر طنزند و همیشه بهترین‌ها به این کشورها نسبت‌پیدایی‌کنند.

خاموش» مخاطبان زیادی را به خود جذب کند و عنوان دهه اوج سریال‌های مناسبتی را در یادها ثبت کند، اگر چه در میانه‌های همین دهه بود که «سیروس مقدم»، «علیرضا افخمی» و «محمدحسین لطیفی» با ساخت سریال‌های ماورایی-«ویک فرشته بود» و «غما»- سعی کردند یا جذب مخاطب زائر سریال‌های مناسبتی را تغییر دهند، اگر چه به مذاق بسیاری از مخاطبان خوش نیامد و دلیل‌شان را فانتزی و تخیلی بودن آن عنوان کردند. یکی از کارگردانانی که موج کم‌دی‌سازی را در سریال‌های ماه رمضان ایجاد کرد «رضا عطاران» با سریال «خانه به دوش» بوده موجی که تنها چهار سال دوام آورد و با «بزن‌گاه» فروکش کرد. البته در همین سال‌ها بود که مخاطب تلویزیون پای دیدن «صاحب‌لان»، «شب‌دهم» و «میوه ممنوعه» نشست. در دهه ۸۰ تمام شبکه‌های تلویزیونی تصمیم گرفتند سریال مناسبتی بسازند و این‌گونه شد که مخاطب از افطار تا پاسی از شب از شبکه یک، به دو و بعد به سه و پنج مراجعه می‌کرد تا میاداسریالی را از قلم بیندازد، فشرده‌گی‌ای که معترضانی هم داشت، اما با این وجود کماکان این رویه تا اوایل دهه ۹۰ به کار خود ادامه داد، ولی به مرور زمان این تب میان شبکه‌های مختلف فروکش کرد، تا جایی که «شاید برای شما اتفاق بیفتد» یا «کلید اسرار» جای خود را به سریال‌های مناسبتی بعضی شبکه‌ها دادند. در واقع در دهه ۹۰ دیگر از اوج سریال‌های ماه رمضان خبری نبود و تنها چند سریال مانند «دودکش»، «مدارانه» و «مدینه» توانستند مخاطبان را طی ماه رمضان با خود همراه کنند، اگر چه «پایتخت» هم به نوبه خود در میان به‌یادماندنی‌ها قرار گرفت.